

פניני מבשר טוב

ליקוטי אמרים מתורת כ"ק אדמו"ר שליט"א
מביאלא

פרשת יתרו

למשה רבינו ע"ה, צדיק הדור, אלא לכל אחד ואחד מבני ישראל, ולכן בקש ממנו למנות שרי אלפים מאות שרי חמשים ושרי עשרות [כדכתיב שמות יח, כא]. ודוק.

ולדאבוני, המצב כהיום בעולם שמפאת הטרדות וכל אחד בבעיות של עצמו אין סבלנות להקשיב לחבריו. ואשרי מי שגומל חסדים טובים לידידיו בזה דשומע להם. ועל ידי זה, מדה כנגד מדה, השי"ת יקשיב וישמע לצעקותיו ותחנוניו ויעזור וישיע לו ולכל בני ישראל. ודוק.

אך כמובן צריך להטות "אוזן קשבת" לצרות ישראל, שחברו יראה שהוא חושב ומקשיב ודבריו נכנסים לאוזניו, והוא בחינת "והיה אם שמוע תשמע", שלא רק סתם שומע אלא אם שמוע תשמע ויכאיבו לך הדברים, שצרות חבריך גורמות לך עגמת נפש, ובזה אפשר להקל צרות ישראל.

וכבר אמר הגה"ק מצאנו צוקללה"ה לנכד אדמו"ר שהפצירו בו להיות רבי ולא רצה מכיון שטען שאינו ראוי ואינו מסוגל לעזור ליהודים, ואמר לו שאם הוא שומע צרות מבני ישראל והם נוגעים לו כמו

גודל מעלת ההקשבה לצרות חברו

וַיִּשְׁמַע יְתֵרוֹ וּגּוֹ' אֵת כָּל אֲשֶׁר עָשָׂה
אֱלֹקִים לְמֹשֶׁה וּלְיִשְׂרָאֵל עַמּוֹ וּגּוֹ'. (יח א)

וזהו מה שבא הכתוב לספר: "וישמע יתרו" - יתרו שמע את הדבר. כשדיברו אליו הוא שמע. ודבר זה שכשדיברו אליו הוא שמע - הרי זו מעלה עצומה. וזהו מה שהתכוון הכתוב לשבח באומרו "וישמע יתרו" - ששמע והאזין וקלט את ענין יציאת מצרים לגבי הנוגע אליו וממילא נסב על ידי זה שבא ונתגייר. וכו'.

וכח זה הכניס בבני ישראל ה"וישמע יתרו", שמרמז דהיה לו כח וסגולת השמיעה גם בענינים הללו, ולכן יעץ למשה רבינו ע"ה במה שאמר לו שיביאו לפניו את הדבר הקשה וישמענו, כדכתיב [שמות יח, כב. וכתוב שם יח, כו]: "את הדבר הקשה יביאון אל משה, וכתוב [דברים א טז-יז] "ואצוה את שפטיכם בעת ההיא וגו' והדבר אשר יקשה מהם תקריבו אלי ושמעתי". שדבר הקשה מרמז ג"כ על דבר קשה לא רק במחלוקת בניני ממונות וכו' אלא ענינים קשים. ויתרו רצה שהכח הזה של "ושמעתי" יהיה לא רק

גדול מעשר שני שמביא לידי תלמוד. לפי שהיה עומד בירושלים עד שיאכל מע"ש שלו, והיה רואה שכולם עוסקים במלאכת שמים ובעבודה, היה גם הוא מכוון ליראת שמים ועוסק בתורה. עכ"ל התוס'. הרי שאפילו ע"י ראיית כהנים בעבודתם ואכילת קדשים היה לבו מכוון ליראת שמים ולעסק התורה"ק. והוא מכיון שהרי ישנו לאו ד"ולא תתורו אחרי. לבבכם ואחרי עיניכם, אשר אתם זונים אחריהם", וא"כ מרובה מדה טובה: שעל ידי ראיית עבודת השי"ת בקדושה ובמקום קדוש בביהמ"ק, היה הדבר משפיע עליהם לטובה.

מאמור יקרא דהבורה, שבראש ספר שארית יוסף עמ' קמג

תשובה אמיתית מאהבה - ע"י דברי חיזוק ועידוד

וְשִׁפְטוּ אֶת הָעַם בְּכָל עֵת. (יח כב)

דהיסודות בתקופה זו לגרום ל"והיה אם שמוע תשמעו", שבני ישראל יבינו בעומק לבם ונפשם, הוא רק ע"י תוכחה מאהבה מגולה, מדברי עידוד ונועם, חיזוק ושבח ומליצות ישרות ולהבינם ערכם הנשגב ומתוך אהבה מסותרת של שפע רב בגשמיות ורוחניות. ובאופן כזה יצטרכו לשפוט את בני ישראל וליסרם, וכמו שפירש רבינו הקדוש מלובלין צוקללה"ה "ושפטו את העם בכל עת", דחכמים צריכים לשפוט וליסר את העם לפי העת והזמן. עכד"ק. וכן נראה שמן השמים ישפטו רק באופנים הללו, כמו שנתבאר.

אם שמוע תשמע עמ' ריג

צרותיו יכול להיות רבי. והוא כמו שאמר הרה"ק מראדושיץ צוקללה"ה שאפשר להיושע אצל ידיד טוב כמו אצל אדמו"ר - וכמובן הכונה לידיד שנוגע לו צרותיו.

אם שמוע תשמע עמ' א / רסו

וַיבֹא אַהֲרֹן וְכָל זַקְנֵי יִשְׂרָאֵל לֶאֱכֹל לֶחֶם עִם חֹתָן מִשָּׂה לַפְּנֵי הָאֱלֹקִים. (יח יב)

ובברכות [סד]. "אמר רבי אבין הלוי: כל הנהנה מסעודה שתלמיד חכם שרוי בתוכה, כאילו נהנה מזיו השכינה, שנאמר "ויבא אהרן וכל זקני ישראל לאכל לחם עם חותן משה לפני האלקים", וכי לפני האלקים אכלו והלא לפני משה אכלו, אלא לומר לך: כל הנהנה מסעודה - חכם שרוי בתוכה, כאילו נהנה מזיו השכינה".

והכוונה היא שהאדם נמשך לצדיקים ותלמידי חכמים לטובה ויקבל השפעה מהם אם יהיה בסביבתם, ובפרט בעת הסעודה. וכמבואר בגמרא סנהדרין [קג:]: אמר רבי יוחנן משום רבי יוסי בן קסמא: גדולה לגימה' כו'...

אם כן, בסעודה עם צדיקים ורעים ואהובים, בודאי יתקרב אליהם וילמד ממעשיהם - והוא אחד מיסודות הבעש"ט הקדוש זיעוכ"י, יסוד והשריש בבני ישראל - כמו שכתבו התוס' בבבא בתרא [כא:]: וזל"ק: כי מציון תצא תורה [ישע"י ב. ומיכה ד]. לפי שהיה רואה קדושה גדולה וכהנים עוסקים בעבודה, היה מכוון לבו יותר ליראת שמים וללמוד תורה. כדדרשינן בספרי "למען תלמד ליראה" וגו' [דברים יד] -

טעם האזהרות החוזרות ונשנות שלא יעלו בהר - גם על העליה במחשבה

וְהִגַּבְלֹתָ אֶת הָעַם סָבִיב לְאֹמֶר הַשְּׁמֶרוּ לְכֶם עֲלוֹת בְּהָר וְנִגַּע בְּקִצְהוּ כָּל הַנִּגַּע בְּהָר מוֹת יוֹמָת. (יט יב)

על כל פנים מתבאר להדיא, שבראייה שלא לפי מדרגותיו, ובהריסת לעלות להר יש חשש שיפול ממנו רב, ו"כל הנוגע בהר מות יומת". כלומר: לא רק עליה אלא אף נגיעה בלבד בהר, והיינו: בחינת דמיון וחזיון וכו'.

ומחשבת משה רבינו ע"ה היתה, דהואיל והקב"ה קדש את ההר, ממילא לא יוכלו לעלות. - ובאמת נוצר בחינת ההתלהבות בשעת מתן תורה היה חשש זה; שמשה רבינו ע"ה לא הבין שיתכן להתלהב מתוך דמיונות וכדומה ולחשוב שאפשר לעלות אחר מתן תורה להר, ודו"ק. והיינו; שיסברו שהם מחזיקים עתה במדריגה יותר גדולה, ואין עליהם הגבלת ההר.

אדם לעמול יולד עמ' י

כל אחד מחיצה לעצמו - שלא ינוק ממחיצת אחרים

וְעֵלִית אִתָּה וְאַהֲרֹן עִמָּךְ וְהִכְהַנְיִים וְהָעַם אֶל יְהִרְסוּ לְעֹלֹת אֶל ה' פֶּן יִפְרֹץ בָּם. (יט כד)

ופירש"י: "לך רד - והעד בהם שנית, שמוחזין את האדם קודם מעשה, וחוזרין ומזרזין אותו בשעת מעשה: 'ועלית אתה ואהרן עמך והכהנים' - יכול אף הם עמך, תלמוד לומר 'ועלית אתה'. אמור מעתה, אתה מחיצה לעצמך, ואהרן מחיצה לעצמו, והם מחיצה לעצמם. משה נגש יותר מאהרן, ואהרן יותר מן הכהנים, והעם כל עיקר אל יהרסו את מצבם לעלות אל ה'". ע"כ.

והטעם הזה מדוע נקבע לכל אחד ואחד מחיצה לעצמו, אינו משום שאם יעלה

וצריך עיון מדוע זה הוסיף ואמר הקב"ה למשה רבינו ע"ה כמה פעמים להזהיר את ישראל על כך. ומשה רבינו ע"ה השיב שאין נחוץ להזהירם יען "כי אתה העדותה וכו'".

דבפסוק י"ט נאמר שוב הזהרת השם יתברך אל משה: "רד העד בעם פן יהרסו אל ה' לראות ונפל ממנו רב". ובפסוק כ"ג: "ויאמר משה אל ה' לא יוכל העם לעלות אל הר סיני כי אתה העדתה בנו לאמר הגבל אה החר וקדשתו".

ואפשר לאמר, שבכלל האזהרה להעיד בעם הוא לא רק שיהיה כל אחד על מקומו הנכון - אלא שלא יתאמצו לעלות להר על ראש ההר. ואפילו אחר אזהרה הראשונה צריך לחזור ולהזהירם עוד, שגם בהשגות ובמוח לא יעלו, היינו: לשלול בחינת עליותם בדמיון וכו' - יותר ממעמדם לפי מעשיהם, בבחינת "חכמתו מרובה ממעשיו". ואכן עם כל זה חזינן, שלבסוף [משפטים, כד יא] "ויחזו את האלקים ויאכלו וישתו כו'", ופירש"י: "היו מסתכלין בו בלב גס מתוך אכילה ושתייה". והרי שראו יותר ממה שהיו ראויים לראות.

ולא כמשה רבינו ע"ה שנאמר בו [לעיל ג ו]: "ויסתר משה פניו", שלא רצה לראות, מפני שפחד שמא אינו מחזיק במדריגה הזאת.

למחיצת הגדולים יקפח את הגדולים. אלא משום שיקפח את עצמו, ויפסיד מדרגותיו, ומקומו. **שנתבאר.** ולכן אחר מקניני התורה הוא "המכיר את מקומו" [משנה אבות ו ה], מהטעם שנתבאר. **אדם לעמל יולד עמ' יא**

תורת רבוה"ק

והייתם לי סגלה מִפֶּל הַעַמִּים. (יט ה)

שנה אחת בחול המועד סוכות, הגיע הרה"ק רבי מאיר מאמשינוב לבקר אצל מרן החלקת יהושע זי"ע, וכיבדו מרן זצ"ל בכיבוד ומזג לו יין לגביע, אחר שברך מרן "בורא פרי הגפן" שאלו הרבי מאמשינוב זצ"ל מדוע הרבי אומר הגפן בסגול (כפי מנהג רבוה"ק מביאלא) ולא בקמץ. אמר לו החלקת יהושע במליצה, כי השם יתברך אמר לעם ישראל "והייתם לי סגולה" - הרי מכאן שלברך בסגול עדיף... (מפי הרה"ח ר' מנחם לוי שליט"א שנכח במקום)

ביאור נוסף בטעם אמירת הגפן בסגול וכן 'משיב הרוח ומוריד הגשם', נמצא באוצרות ירושלים (רמא-רס) בשם מרן אדמו"ר החלקת יהושע זי"ע, ע"י בנו הרה"צ מפשיסחא זצ"ל: "הנה ידוע שיש גשמים שמביאים ברכה לעולם ויש גשמים שהם להיפוך ח"ו, וגם אצל גפן יש יין שמביא ברכה ויש יין שהוא להיפוך ח"ו, ע"כ אנו צריכים להמתיק את הענין עם נקודות סגול של חסד שגימטריא ע"ב שהוא שם הרחמים והישועות, ומתפללים שיהיה הגשמים בבחינת חסד וברכה, והיינו **טעמא דגשם וגם דגפן**".

ליום דהילולא

כתב מרן זי"ע בספרו חלקת יהושע (מאמר ראשון), כי ביום ההילולא נותן הקב"ה מתנות לצדיקים שיוכלו להשפיע בני חיי ומזוני - ולכן נקרא 'הילולא' כחתונה שמקבלים דורות, ובכך גם מי שילמוד בתורתם וענינם כמו שבחיים חיותם השפיעו כן גם לאחר פטירתם ישפיעו כל טוב.

מרן הרה"ק מפארצווא זי"ע ביאר מאמר הז'ל 'צדיקים במיתתם נקראים חיים', כי כשהגוף קדוש וטהור לא נצרך לבחינת מיתה כי אינו נצרך לשום תיקון. ורשעים בחייהם נקראים מתים' - כי גם בחייהם נפרדים משורש הקדושה ואין בהם חיות וצריכים תיקון מיתה.

נתרם על ידי ידידינו הנעלה הרה"ח ר' יעקב הלר שליט"א

לרגל שמחת נשואי בתו תחי'

זכות רבותינו הקדושים ודברי תורתיהם יעמוד לו לברכה והצלחה ונחת מכל יוצאי חלציו בכריאות גופא ונהוריה מעליה בורא עולם בקנין השלם זה הבנין

הגליון השבוע נתרם על ידי

ידידינו הרה"ח ר' יחיאל יהושע דרוק (ברמ"א) שליט"א

לרגל שמחת הולדת בתו תחי' במזל טוב

זכות רבותינו הקדושים ודברי תורתיהם יעמוד לו לברכה והצלחה ונחת מכל יוצאי חלציו בכריאות גופא ונהוריה מעליה